

สัปดาห์ที่ วัน เดือน ปี	คาบที่	อุดมสุขหมาย เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา-กิจกรรม	สื่อการเรียน	การประเมินผล
		<p>13.นักเรียนสรุป ความหมายความหนา แน่นของวัตถุในธรรม ชาติโดยยกตัวอย่าง ได้อย่างน้อย 2 ตัว อย่าง</p> <p>14.นักเรียนอธิบาย เรื่องการเกิดการหักเห ของแสงสว่างที่ผ่าน ตัวกลางต่างชนิดกัน โดยอธิบายความ สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นในธรรมชาติ อย่างน้อย 1 ตัวอย่าง</p> <p>15.นักเรียนแบ่งปัน เพิ่มภาระทดลองเกี่ยวกับ การหักเหของแสง ที่เดิมจาก กระจกเงา เลนส์มนุน เลนส์เว้า ได้ถูกต้องด้วยเหตุผล อย่างน้อย 2 ข้อ</p>			

สัปดาห์ที่ วัน เดือน ปี	ค่ายที่	จุดมุ่งหมาย เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา-กิจกรรม	สื่อการเรียน	การประเมินผล
		16.นักเรียนสรุป ความสัมพันธ์ของ การสะท้อนและ การหักเหของแสงได้ ถูกต้องด้วยเหตุผล อย่างน้อย 1 ข้อ ภายในขอบเขต เนื้อหาที่เรียน			

บัตรงานการทดลองเรื่องแสงสว่าง

การสะท้อนของแสงสว่าง

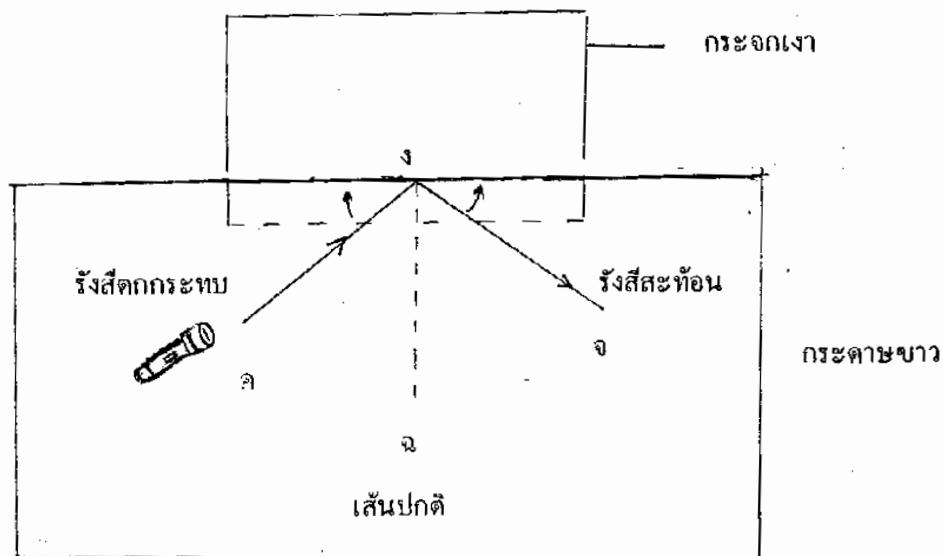
คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์ที่ได้รับว่ามีครบตามรายการที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วอ่านวิธีปฏิบัติให้เข้าใจจึงเริ่มลงมือปฏิบัติการทดลอง พิริยบดบันทึกผลการทดลองและสรุปผลการทดลอง อุปกรณ์

1. ไฟฉาย	2. กระเจา
3. ติวน้ำมัน	4. กระดาษดำ
5. กระดาษขาว	6. เทปกาว
7. มีดหรือกรรไกร	8. ถูกฟุตบลล
9. แผ่นโลหะ (นิเกล.สังกะสี)	10. กระดาษเงิน-ทอง
11. แผ่นไม้	12. เลนส์บูน
13. เลนส์เร้า	14. กระเจ้าใส
15. กล้องปริโทรคน	16. กล้องสลันลาย
17. แผ่นภาพตัวอักษรธรรมชาติ	18. แผ่นภาพตัวอักษรกลับข้อความ

วิธีปฏิบัติ

- ตัดกระดาษสีดำเป็นวงกลม โดยว่าหน้าไฟฉายเล็กน้อย แล้วใช้มีดหรือกรรไกรกรีดเป็นช่องกว้างไม่เกิน 1 มิลลิเมตร ยาวตามแนวเส้นผ่าศูนย์กลางเกือบสุดริมกระดาษ แล้วนำกระดาษดำไปปิดหน้าไฟฉายให้สนิทด้วยเทปกาว โดยให้แสงลอดผ่านช่องที่เจาะเท่านั้น ดังรูป
- วางกระดาษขาวไว้บนโต๊ะ วางกระเจาแล้วลากเส้น กบ. ให้ขนานกับริมกระดาษด้านบนและห่างจากริมกระดาษประมาณ 2-3 ซม.
- ปิดห้องให้มืด จับกระเจาหางนามให้ดึงจากกับกระดาษขาวโดยให้ขอบกระเจาอยู่บนเส้นตรง กบ. วางไฟฉายบนกระดาษหน้ากระเจาให้ช่องกระดาษที่เจาะอยู่ในลักษณะตั้งฉากกับพื้นแล้วเปิดไฟฉาย จะเห็นว่าลามแสงจากไฟฉายตั้งฉากกับกระดาษ สังเกตลามแสงจากไฟฉายที่ส่องไปกระทบกระเจาและลามแสงที่สะท้อนจากกระเจา (ดังรูป)

(มีต่อหน้าที่ 2)

4. ใช้ดินสอจุดบนกระดาษขาวที่จุดเริ่มต้นของลำแสงจากไฟฉายที่จุด ค.
  - จุด ค. จุดที่สำแดงผลกระทบกับกรุงเทพฯเป็นจุด ง. และจุดที่สำแดงสะท้อนจากการจดเป็นจุด จ.
  5. ลากเส้นตรง คง. เป็นรังสีทีวีระบบ ลากเส้น งจ. เป็นรังสีสะท้อน โดยลากเส้นปักติ
งก. บอกชื่อหมุดผลกระทบ บุณยะท้อนพร้อมวัดขนาดของหมุดด้วย
  6. นำแผ่นอักษรตัวธรรมชาติ และแผ่นอักษรที่เขียนกลับข้างเป็นข่าวทางหน้า
การจดเขียนอ่านด้วยอักษรในกรุงเทพฯ คุ้กคักและปรึกษาคุณของภาพที่เกิดในการจด
  7. ทดลองเปลี่ยนจากแผ่นกรุงเทพฯเป็นตัวกลางอย่างอื่นเพื่อเบรย์เทียนดูผลการเกิด
การสะท้อนของแสงสว่างที่เกิดจากวัตถุตัวกลางอื่น ๆ
  8. นำอุกฟุตนอลมาโดยนิกราบทามเพื่อสังเกตดูการสะท้อนกลับด้วย
  9. สรุปผลการทดลองและร่วมอภิปรายจากการทดลองในเรื่องการสะท้อนของแสงสว่าง
- .....

บัตรงานการทดลองเรื่องแสงสว่าง

การหักเหของแสงสว่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตรวจสอบอุปกรณ์การทดลองที่ได้รับว่ามีครบตามรายการที่กำหนดให้หรือไม่ แล้วอ่านวิธีปฏิบัติให้เข้าใจแล้วจึงเริ่มลงมือปฏิบัติการทดลอง พิริ่อมจดบันทึกผลการทดลอง และสรุปผลการทดลอง

อุปกรณ์

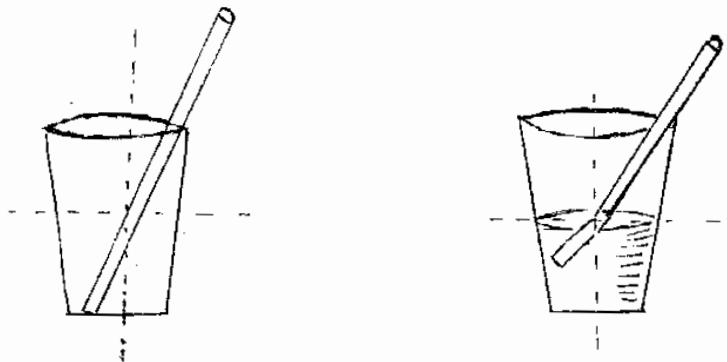
1. กระบอกเงา	2. กระจกใส
3. แผ่นพลาสติก	4. กระดาษไข่ชุน
5. แผ่นโลหะ (นิเกล, สังกะสี)	6. กระจกฟ้า
7. แผ่นไม้	8. น้ำ
9. แก้ว	10. ตินสอ
11. หิน	12. หนังสือ
13. น้ำสีดำ	14. ไฟฉาย
15. ขูป	16. กล่องสีดำ
17. เลนส์มน	18. เลนส์เว็บ
19. ฝากระป้อง	20. ไม้ปัดไฟ

วิธีปฏิบัติ

1. นำกระบอกเงา กระจกใส แผ่นพลาสติก กระดาษไข่ชุน ฯ เอาไฟฉายส่องผ่านวัตถุ เหล่านี้เพื่อหาข้อสรุปว่าควรเป็นรัศมีตัวกลางชนิดใดและมีความหนาแน่นเป็นอย่างไร จึงจะเหมาะสม ในการที่แสงสว่างจะเดินทางผ่านได้ โดยตัวกลางไม่ร่างในสิ่นนั้น แสงจะผ่านไปได้ทั้งหมดเท่านั้นก็ตามนิด แสงได้ซัดแยกด้วย ตัวกลางไม่ร่างแสง แสงผ่านไปได้บางส่วน ตัวกลางที่บีบแสงแสงผ่านไปไม่ได้ ฯ

2. นำแก้วน้ำใส มีดินสอวางไว้ภายใน 2 ใบ วางไว้ใกล้ ๆ กัน ค่อย ๆ วนน้ำลงใน แก้วน้ำใบหนึ่งแล้วสังเกตดู ลักษณะของดินสอที่เปลี่ยนไปจากลักษณะเดิมที่อยู่ในแก้วน้ำตามด้วย เปลี่ยนสภาพการเกิดการหักเหของแสง ดังนี้

(มีต่อหน้า 2)

3. นำแก้วน้ำสีดำวางไว้แล้วจ่ายไฟฉายผ่านลงไปในน้ำ จะเห็นลำแสงไฟฉายเบี่ยงภาพที่เกิดขึ้น เพื่ออภิปรายเปรียบเทียบการส่องไฟฉายผ่านมิวนิวพื้นน้ำสีดำในแก้วตรง ๆ ไม่ผ่านเจ้าไปในน้ำ
  4. นำกล้องสีดำที่เตรียมไว้เรียบร้อยแล้ว จ่ายไฟฉายเข้าไปทางด้านข้างให้ตรงกับเลนส์ไว้ที่ร่างไว้ตรงกับลำแสงไฟฉาย ดูการรวมแสงและการกระจายแสงของเลนส์ทั้งสองชนิด นำชุดปุ่มไฟไว้ด้านในในกล่องบนฝากระป้อง ส่องไฟฉายดู ผลการหักเหของแสงเมื่อผ่านเลนส์ด้วย
  5. นำแผ่นภาพเกิดภาพลงตามให้นักเรียนได้ศึกษาเปรียบเทียบดูการหักเหของแสงสว่าง
  6. อภิปรายผลจากการทดลองเพื่อสรุปผลการหักเหของแสงสว่าง
- .....

ตาราง 27 แสดงพฤติกรรมการสอนของครูในการทดลองตามแผนการสอน

เรื่อง การสะท้อนของแสงสว่าง

พฤติกรรมการสอนที่ประเมินการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประเมินการไว้		
ผู้ดู	ทำ	ผู้ดู	ทำ	คิด
1. ครูพบหัวคุย สมบัติของวัตถุที่แสง สว่างเดินทางผ่าน - ให้นักเรียนยกตัว อย่างวัตถุที่สามารถ สะท้อนแสงได้	1. ครูเขียนชื่อวัตถุ ที่มีความสามารถสะ ท้อนแสงได้	1. นักเรียนตอบยก ตัวอย่างวัตถุที่สะท้อน แสงได้ เช่น แผ่น โลหะเคลือบ, สังกะสี, เงิน, นีเกล ปะอทา		1. คิดจำแนก ประเภท
2. ครูซักชวนให้ นักเรียนสังเกต ในอุปกรณ์	2. แสดงเครื่องมือดัง นี้ในบัตรงานที่ทำ การทดลอง	2. อุปกรณ์ มี -ไฟฉาย -สังกะสี -กระเจา -กระดาษเงิน -ดินน้ำมัน -กระดาษดำ -กระดาษทอง -กระดาษขาว -เทปกาว -แผ่นไม้ -มีดหรือกรรไกร -ถุงฟุตบอล -เลนส์นูน -แผ่นภูมิทัศน์ ธรรมชาติ -แผ่นภูมิทัศน์ กลับข้างเป็นขวา	2. 1 นักเรียนสังเกต อุปกรณ์ต่าง ๆ 2. 2 นักเรียนสังเกต การทดลอง	2. คิดจำแนก ประเภท 2. วิเคราะห์

ตาราง 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมวลการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมวลการไว้		
พูด	ทำ	พูด	ทำ	คิด
		-กราจะกิส -เล่นส์เว้า -กล้องเปรียกรคน -กล้องสลับลาย		
3.นักเรียนสังเกต เห็นอะไรบ้าง		3.1 กราจะกเงาสะ ห้อนแสงได้ดี 3.2 กราจะกเงาทำให้ มุมดกกระทบเท่ากัน มุมสะท้อน		3.วิเคราะห์
4.นักเรียนมั่นใจ ใหม่ว่ากราจะเงา สามารถสะท้อน แสงได้		4.1 ทดลองชี้อีก ครึ่งหนึ่ง 4.2 การสะท้อนของ แสงสว่างเกิดขึ้นเมื่อ แสงสว่างส่องกระทบ กับโลหะหรือวัสดุ แวดวง	4.ทดลองทำดูอีก ครึ่ง	4.วิเคราะห์
5.ทำไม่กราจะ เงา,กราจะกิส กราจะกเว้า กราจะกนูน จึงสะ ห้อนแสงได้ต่างกัน		5.1 กราจะกต่างชนิด กันมีลักษณะการสะ ห้อนของแสงกลับมา ^{ไม่เหมือนกัน} 5.2 ขนาดของโลหะ ต้องเท่ากันหรือไม่	5.1 นักเรียนพิ- จารณาการสะท้อน แสงจากไฟฉายที่ เกิดจากการเงา ^{กราจะกิส เล่นส์แม่ เล่นส์เว้า}	5.วิเคราะห์

ตาราง 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประเมินการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประเมินการไว้		
ผู้ดู	ทำ	ผู้ดู	ทำ	คิด
5.2 นักเรียนพอจะ พิสูจน์ว่าตั้งแต่ต่าง ชนิดกันลงทะเบียนแสดง ได้ต่างกัน		5.3 ขนาดของໄລຍະ และกระอกต้องมี ขนาดเท่า ๆ กันจึง จะลงทะเบียนแสดงให้ดี ซึ่ดเจน	5.2 นักเรียนขาด แผนภาพของรังสี ลงทะเบียนของแสง ไฟฉายที่ส่องไปยัง กระจกทั้ง 4 ชนิด	
6.นักเรียนสุบปีได้ ใหม่ว่าอะไรเป็น สาเหตุทำให้แสง ลงทะเบียนกลับได้		5.4 เล่นสีนูน, เล่นสีร้าว มีการรวม ^{แสง} และการกระจายแสง ได้ต่างกัน	5.3 พิจารณาขนาด มุมตัดกระหบและมุม ^{ลงทะเบียนที่เกิดจาก การ} ลงทะเบียนกลับของแสง	
7.เมื่อกระอกสามารถ ใช้ลงทะเบียนแสงได้ ให้นักเรียนสรุปคุณ สมบัติเกี่ยวกับการ ลงทะเบียนของแสงเกี่ยว กับกระอกได้หรือไม่		6.1 วัดตั้งชั้นติดกัน ^{ลงทะเบียนได้ดี ไม่เท่ากัน} 6.2 วัดพื้นผิวนำเรียบ มันลงทะเบียนแสงได้ดี ที่สุด	6.1 วัดตั้งชั้นติดกัน ^{ลงทะเบียนได้ดี ไม่เท่ากัน} 6.2 วัดพื้นผิวนำเรียบ มันลงทะเบียนแสงได้ดี ที่สุด	6.สังเคราะห์
		7.การตั้งชั้นติดกัน ^{ลงทะเบียนแสงได้ต่างกัน} และมุมตัดกระหบ เท่ากันมุมลงทะเบียนใน กระอกเงาหรือวัตถุผิว มันเรียนแสมอกันที่มี	7.การตั้งชั้นติดกัน ^{ลงทะเบียนแสงได้ต่างกัน} และมุมตัดกระหบ เท่ากันมุมลงทะเบียนใน กระอกเงาหรือวัตถุผิว มันเรียนแสมอกันที่มี	7.สังเคราะห์

ตาราง 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมานการใช้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมานการใช้		
บุคคล	ทำ	บุคคล	ทำ	ผล
8.นักเรียนลองคิด เสนอการทดลอง อย่างอื่นบ้างซึ่ง		8.ถ้าใช้วัสดุอื่นแทน กระดาษเงา เช่น โลหะพลาสติกท้อนแสง ได้ แสงสว่างจะ สามารถสะท้อนกลับ ได้แตกต่างกับกระดาษ เงาซึ่งสะท้อนกลับ ได้หมดใช่หรือไม่		8.อยงความ สัมพันธ์
9.นักเรียนคิดว่า โลหะอื่นที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันจะ แสดงการสะท้อน แสงได้ดีเท่ากัน หรือไม่		9.กระดาษเงานอกจาก แสดงการสะท้อนแสง กลับได้หนดแล้วยัง แสดงให้เห็นภาพ เสริมที่บนคาดภาพ เท่ากับบนคาดรูป รูปภาพเท่ากับระยะ รูป ภาพที่เกิดเป็น ภาพกลับซ้ายเป็นขวา ได้ด้วยใช่หรือไม่ -แสงเกิดจากการ สะท้อนของวัสดุผิว ผิวนเรียนมีระเบียบ		9.อยงความ สัมพันธ์ ตั้งสมมติฐาน

ตาราง 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประณีตการใช้		พฤติกรรมการเรียนที่ประณีตการใช้		
บุคคล	ทำ	บุคคล	ทำ	คิด
10.ใช่ กระจากเจา เป็นวัตถุที่มีความ สามารถในการสะท้อน แสงกลับได้ทั้งหมด และได้ดีกว่าวัตถุอื่น แต่ทำไม่เรียบ ไม่ นำเอกสารจากเจามา ใช้ในการรวมแสง หรือกระจายแสง นักเรียนทราบใหม่	เห็นเป็นภาพได้ชัด เดียวถ้ากระจากเจา ตัวบล็อกเป็นวัตถุผิวไม่ เรียบ เช่นกระดาษ, แผ่นไม้ สะท้อนแสง เห็นได้ไม่ชัดเจน แสดงว่าสะท้อนแสง ได้ไม่มีร่องรอย	10.เพราะกระจากเจา สะท้อนแสงกลับหมด ให้รับแสงสว่างเท่าได กีจกะสะท้อนกลับใน กิจทางทำมุยเท่ากัน รังมุยสะท้อนและบุย คงกระพันและแสง ผ่านไปไม่ได้ถ้าใช้ เลนส์นูน, เลนส์เว้า แสงสว่างเดินทางผ่าน ไปได้ทำให้แสงรวมหรือ กระจายแสงได้จึงไม่ สะท้อนแสงเห็นได้ ชัดเจนไม่นิยมใช้ใน การทดลองเรื่องการ สะท้อนแสงสว่าง		10.คิดแบบวิจารณ ญาณ

ตาราง 27 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมาณการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมาณการไว้		
ผู้ดู	ทำ	ผู้ดู	ทำ	คิด
11. นักเรียนคงคิด ถูกว่าจะนำความรู้ เกี่ยวกับคุณสมบัติ การลงทะเบียน ได้ไม่เท่ากันของ วัตถุไปใช้ประโยชน์ อะไรได้บ้าง		11.1 ใช้กระจุกเงา ในการทำกระจุกส่อง หน้า กระจุกส่อง หลังรถยนต์	11.2 ใช้กระจุกเงา ไปทำกล้องสลับลาย และกล้องบีบร็อก	11. คิดริเริ่มสร้าง สรรค์นำไปใช้ ประโยชน์

ตาราง 28 แสดงพฤติกรรมการสอนของครูในการทดลองตามแผนการสอน
เรื่อง การหักเหของแสงสว่าง

พฤติกรรมการสอนที่ประเมินการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประเมินการไว้		
พด	ทำ	รูด	ทำ	คิด
1. ครูพยายามเรื่อง การเดินทางของ แสงเมื่อผ่านวัตถุที่ เรียกว่าตัวกลาง ในธรรมชาติที่เป็น วัตถุชนิดเดียวกัน ให้นักเรียนยกตัว อ่ายangที่เห็นจาก ธรรมชาติ	1. ครูเป็นชื่อตัว กลางที่แสงสามารถ เดินทางผ่านใน ธรรมชาติที่นักเรียน ตอบลงในกระดาan	1. นักเรียนยกตัว อ่ายangการเดินทางของ แสงในการผ่านตัว กลาง เช่น ผ่านกระดาan ซอง- ประดู่ หน้าต่าง ๆ		1. คิดจำแนก ประเภท
2. ครูชักชวนให้ นักเรียนสังเกต การทดลอง	2.1 แสดงเครื่องมือ ตั้งในอุปกรณ์ 2.2 ทดลองตาม คำอธิบายบัตรงานที่ทำ การทดลอง	2. อุปกรณ์ มีดังนี้ -กราฟิก -น้ำสีดำ -กระอกไส -ไฟฉาย -แผ่นพลาสติก -รูป -กระดาษไข่ชุบ -แผ่นไลอะ (นิเกิล สังกะสี) -กระอกฝ้า -แผ่นไม้ -น้ำ	2.1 นักเรียนสังเกต ต่าง ๆ 2.2 นักเรียนสังเกต การทดลอง	2. วิเคราะห์

ตาราง 28 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประณามการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประณามการไว้			
ผู้ดู	ทำ	ผู้ดู	ทำ	คิด	
3.นักเรียนสังเกต		-แก้ว -ดินสอ -พิน -หนังสือ	3.1 เห็นแสงผ่าน ตัวกลางไปร่างใส เห็นได้ชัดถึงลับ กำเนิดแสงได้ดี ตัวกลางไปร่างแสง จะเห็นแสงสว่าง ผ่านไปได้บางส่วน และไม่สามารถเห็น ลับกำเนิดแสงได้ ไม่ชัดเจน ตัวกลางทึบแสงไป เห็นแสงผ่านมาได้ เลยและเกิดเข้า ขึ้นหลังตัวกลางที่ แสงผ่านด้วย 3.2 ในตัวกลางต่าง ชนิดกันจะเห็นลำ แสงเป็นเข้าหาเส้น ป กติหรือเบนออก	3.วิเคราะห์	

ตาราง 28 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประยุกต์การไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประยุกต์การไว้		
พุทธ	ทำ	พุทธ	ทำ	คิด
4. นักเรียนมั่นใจ ในเรื่องที่ตนเองสามารถ ทำได้		จากเส้นปกติตาม ความหนาแน่นของ ตัวกล่องน้ำ ฯ 4.1 ทดลองช้าๆ อีก ครั้งหนึ่ง 4.2 แสงสว่างที่เดิน ทางผ่านจากอากาศ เป็นตัวกลางที่มีความ หนาแน่นน้อยไปยัง น้ำที่เป็นตัวกลางที่มี ความหนาแน่นมาก กว่าแสงบนบ้ำหาน เส้นปกติ (มองเห็นดินสอในน้ำ ให้กว่าปกติ) ถ้าดูลำแสงจากน้ำไป ยังอากาศแสงจะเบน ออกจากเส้นปกติ (มองเห็นดินสอที่อยู่ ในอากาศเล็กกว่าที่อยู่ ในน้ำ)	4. ทำการทดลองตาม บัดกรองการทดลอง อีกครั้งหนึ่ง	4. วิเคราะห์

ตาราง 28 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประณามการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประณามการไว้		
พูด	ทำ	พูด	ทำ	คิด
5.1 นั่นชี ทำไม่ แสงสว่างจึงหักเห ได้ไม่เหมือนกันใน ตัวกลางที่มีความ หนาแน่นต่างกัน นักเรียนลองสังเกต ให้ละเอียดซึ 5.2 นักเรียนพอ จะพิสูจน์ว่าแสง สว่างส่องผ่านตัว กลางที่มีความหนา แน่นเท่ากันหรือ ต่างกันได้หรือไม่ โดยมีลักษณะอย่าง ไร	5.1 ครุภัณฑ์ ให้นักเรียนสังเกต อย่างชัดเจน 5.2 นำแผนภาพ การเดินทางของแสง ที่เกิดการหักเหและ เกิดภาพลวงตาให้ นักเรียนดู	5.1 ทำไม่แสงสว่าง ผ่านในตัวกลางต่าง ชนิดกันถึงเมื่อการหัก เหยงของแสงส่อง 5.2 วัดถูกต้อง ๆ มี ความหนาแน่นแตก ต่างกันหรือไม่	5.1 นักเรียนพิจาร- ณาแยกตัวกลางชนิด ต่างกัน 5.2 นักเรียนพิจาร- ณาทางเดินของ ลักษณะ	5.1 เคราะห์และ ตึ้งสมมติฐาน
5.3 ขนาดของ แสงสว่างที่ส่อง ผ่านตัวกลางมีเท่า กันหรือเปล่า		5.3 แสงสว่างผ่าน ตัวกลางต่างชนิดกัน ได้ต่างกันหรือไม่	5.3 นักเรียนเขียน ภาพรังสีแสงที่เดิน ทางได้ถูกต้อง	

ตาราง 28 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมานการໄว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมานการໄว้		
พูด	ฟัง	พูด	ฟัง	คิด
6. นักเรียนสรุปได้ ใหม่ว่าอะไรเป็น สาเหตุที่ทำให้แสง สว่างหักเหได้ใน ตัวกล้องต่างชนิดกัน		6. ตัวกล้องต่างชนิด กันแสงสว่างจะฝ่าน ได้ในจำนวนที่ต่างกัน และตัวกล้องที่มีความ หนาแน่นต่างกันจะ ทำให้แสงเกิดการ หักเหขึ้นได้ เช่น แสงสว่างผ่าน เลนส์ มุนแสงจะหักเหมา ^ร รวมกันที่จุด ๆ เดียวกันได้ - เมื่อแสงสว่างเดินทาง ^ร ผ่านเลนส์เว้าแสงจะ ^ร กระจายออกไปได้		6. สังเคราะห์
7. ในตัวกล้องที่แสง สว่างเดินทางผ่าน นักเรียนสามารถสรุป ^ร คุณสมบัติที่ทำให้เกิด ^ร การหักเหของแสง สว่างได้หรือไม่		7. ตัวกล้องต่างชนิดกัน แสงสว่างจะเดินทาง ^ร ผ่านหักเหได้ด้วย ^ร การหักเห		7. สังเคราะห์

ตาราง 28 (ค่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมวลการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมวลการไว้		
พูด	ทำ	พูด	ทำ	คิด
8.นักเรียนลองคิด เสนอการทดลอง อย่างอื่นดูบ้างซึ่ง		8.ถ้าใช้วัสดุอื่นแทน จากศาสตร์และน้ำ เช่น พลาสติกจะพบว่าแสง สว่างเดินทางหักเห หรือไม่		8. ironyความ สัมพันธ์
9.นักเรียนคิดว่า สิ่งอื่นที่เกี่ยวกับตัว กลางของแสงสว่าง ที่ใช้ในชีวิตประจำ วัน โดยนำการหัก เหงของแสงสว่างมา ใช้ให้เห็นชัดหรือไม่		9.แสงสว่างจะผ่าน ตัวกลางชนิดเดียวกัน ได้เป็นเส้นตรงใช่ หรือไม่ถ้าใช้ตัวกลาง ต่างชนิดกันจะเกิด การหักเหของแสง เกิดปั๊นครรงรอบต่อ ระหว่างตัวกลางทั้ง สองชนิดและการเดิน ทางของแสงจะมีการ ทำมุนก้มเล่นปักดิ ตามความหนาแน่น ของวัสดุนั้น เนื่องได้ หัดเจน ในการทดลอง ที่ใช้เลนส์ถูกการหักเห ของแสงสว่างที่ส่อง ผ่าน		9. ironyความ สัมพันธ์ และตั้งสมมติ ฐาน

ตาราง 28 (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนที่ประมายการไว้		พฤติกรรมการเรียนที่ประมายการไว้		
พุศ	ทำ	พุศ	ทำ	คิด
10.ใช่ มีการหักเห ของแสงสว่างใน ตัวกลางต่างชนิดกัน แต่ทำไม่เราจึงนิยม นำหลักการการหัก เหงของแสงมาใช้ นักเรียนทราบใหม่		10.เพาะบูรณาการด้วย การเดินทางของแสง สว่างเมื่อผ่านตัวกลาง ที่มีความหนาแน่นต่าง กันเกิดการหักเหได้ ทำให้เราสามารถรวม แสงจากธรรมชาติเข้า ไว้ใช้ประโยชน์ได้ สามารถมองเห็นรัศมี ที่เปลี่ยนไปตามเส้นทาง บนดาดฟ้าโดยขึ้นได้ เช่นการดูภาพจาก เลนส์มูนจะเห็นภาพ ขยายโดยขึ้น		10.คิดแบบวิเคราะห์ ญาณ
11.นักเรียนลองคิด ดูซึ่งว่าเราจะนำความ รู้เกี่ยวกับคุณสมบัติ ของแสงที่เดินทาง ผ่านตัวกลางต่างชนิด กันไปใช้ประโยชน์ อะไรบ้าง		11.1 ใช้เป็นหลักใน การที่จะจับสัตว์น้ำใน ที่มีร่องรอยต้นน้ำต่างๆ กัน 11.1 ใช้ประโยชน์ใน การค้นคว้าทางวิทยา- ศาสตร์เพื่อใช้ประโยชน์ ที่ได้จากแสงสว่างได้ เติมที่เช่นกล้องจุลทรรศน์ กล้องส่องทางไกล ๆ		11.คิดริเริ่มสร้าง สรรค์น้ำไปใช้ ประโยชน์

แบบที่ใช้ในการจดบันทึกผลการทดลองของนักเรียน

บันทึกผลการทดลองที่.....

โรงเรียน.....

ชื่อ - สกุล..... ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/

เลขที่.....

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ มีดังนี้

1.....	2.....
3.....	4.....
5.....	6.....
7.....	8.....
9.....	10.....
11.....	12.....
13.....	14.....
15.....	16.....
17.....	18.....
19.....	20.....

วิธีการทดลอง

1.....
.....
2.....
.....

สรุปผลการทดลอง

1.....
.....
2.....
.....

แบบสังเกตการสอน

เรื่อง..... กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ห้า จำนวน..... คน ผู้สอน นางสาวนุชนารด สมารี
 ผู้สังเกตการสอน..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

คำชี้แจง 1. ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของรายการที่ปรากฏในช่อง

2. เกณฑ์ในการพิจารณา ดีมาก 4 ดี 3 พอดี 2 ควรปรับปรุง 1

ลำดับที่		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1.	การเตรียมการสอน (บันทึกการสอน).....				
2.	การจัดชั้นเรียน (ເຊື້ອຕ່ວງການຮຽນ)				
3.	รอบรู้ แม่นยำในเนื้อหาที่สอน				
4.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาและเวลา.....				
5.	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม.....				
6.	ให้การเสริมแรงแก่นักเรียน				
7.	เอาใจใส่และให้การช่วยเหลือนักเรียน.....				
8.	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน				
9.	นักเรียนสนใจกระตือรือร้น ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย.....				
10.	ประเมินภาระในห้องเรียน.....				

ลำดับที่		ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
11.	การนำไปเข้าสู่บทเรียนและการสรุปบทเรียน				
12.	การวัดและประเมินผลครอบคลุมจุดมุ่งหมาย การเรียนการสอน				
13.	การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้				
14.	บุคลิกภาพ และพฤติกรรมการสอนของครู				
15.	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและ นักเรียนกับนักเรียน				

ข้อเสนอแนะ.....

.....

การสอนแบบสืบสวนสอบสวน

วันที่ 6-7 , 13-14 กุมภาพันธ์ 2531 เวลา 14.15-15.15 น.

เรื่อง การสะท้อนของแสงสว่าง

- ครู. สำหรับชั่วโมงนี้ เราจะเรียน เรื่องแสงสว่างที่เดินทางผ่านวัตถุ หรือที่เรียกว่า ด้วย光ที่บินแสง
ตัวกล่างที่บินแสงนักเรียนเห็นว่ามีอะไรบ้าง ที่บินแสงหมายถึงแสงเดินทางผ่านไปไม่ได้
นักเรียน. ไม้ เหล็ก หิน ใต้ดิน เก้าอี้ ๆ
- ครู. จากการทดลองดังนี้เป็นเรื่องการสะท้อนของแสงสว่างที่ผ่านด้วย光ที่บินแสง ให้นำคริยัมของ
อะไรไม่เห็นเลย เอ้าเห็นแล้ว เอาจริงจากการทดลองสัน ๆ ง่าย ๆ สังเกตเห็นอะไรอีกบ้าง
นักเรียน. เห็นแสงไฟฉายที่ฉายตรงหน้ากระจากเงาแล้วมีแสงสะท้อนกลับมาได้ใช่ไหม
- ครู. ใช่ คริสต์บันย์จะใช้ไฟฉาย
นักเรียน. ทำไมแสงไฟฉายจึงต้องสะท้อนกลับมาหน้ากระจากอีก
ครู. ทำไม่แสงไฟฉาย จึงต้องสะท้อนกลับมาหน้ากระจากอีกนะ ไม่ตี ครู ทดลองเปลี่ยนที่ใหม่ได้
ไหม
- นักเรียน. ได้ครับ
- ครู. เปเลี่ยนเป็นอะไร
- นักเรียน. เปเลี่ยนไฟฉายไปไว้ทางด้านขวามือบ้านน้ำครับ
- ครู. มีอะไรหรือ โครงสร้างการทดลองแล้วช่วยดึงคำตอบให้ถูกต้องด้วยซึ่งว่าลักษณะกระจากเงา
เป็นอย่างไร
- นักเรียน. กระจากเงาสามารถสะท้อนแสงได้ใช่ไหม
- ครู. ใช่ แต่ไม่ใช่คำตอบที่ให้เหตุผลในเรื่องนี้ ลองคุยกัน
ในเรื่องแสงเดินทางผ่านด้วย光เราจะเขียนแทนด้วย เส้นตรงอีกเส้นนึงจะค่าเรามาก
ความว่าแสงเดินทางจากไหนไปถึงไหน
- นักเรียน. จากด้านกำเนิดแสงหรือไฟฉายไปยังกระจากเงา ถ้าแสงเดินทางแบบนี้จากแสงของไฟฉาย
ครับ
- ครู. รังสีแสงที่ด้วย光กระจากเราเรียกว่า รังสี....

นักเรียน. รังสีศักดิ์ภราท

ครู. รังสีศักดิ์ภราทใช้ใหม่ นักเรียนทราบได้อย่างไรค่ะ

นักเรียน. จากภาพที่แสดงไว้ในบัตรการทดลอง และถ้าเราลากเส้นตั้งจากกันกระจากเงา เราจะเรียกว่า เส้นปกติ

ครู. ถ้าเราลากเส้นตั้งจากที่หน้ากระจากนี้ เส้นตั้งจากมีจริงไหม จากการเห็นในกระจก

นักเรียน. ไม่มีครับ

ครู. เส้นตั้งจากนี้เราสมมติขึ้นเพื่อสะดวกในการวัดมุม เราเรียกเส้นตั้งจากนี้ว่า อะไรมะ

นักเรียน. เส้นปกติ

ครู. เส้นที่นักเรียนลากขึ้นมาบนแสงจากไฟฉายที่ส่องไปประทบกระจากเงา นักเรียนเรียกชื่อว่าอย่างไร

นักเรียน. รังสีศักดิ์ภราท และรังสีสะท้อน

ครู. นักเรียนสังเกตเห็นอะไรมีบ้าง

นักเรียน. เห็นแสงไฟฉายที่ส่องไปประทบกระจากแล้วสามารถถอดห้องกลับมาหน้ากระจากได้ด้วย

ครู. แสงหรือรังสีที่สะท้อนกลับมาจากการกระจากนี้เรารียกว่า รังสี.....

นักเรียน. รังสีสะท้อน

ครู. นักเรียนเห็นอะไรมีบ้างค่ะ

นักเรียน. รังสีแสงสว่างเท่ากันค่ะ

ครู. ไม่ใช่

นักเรียน. มุมที่เกิดจากการตกลงกระจากหน้ากระจากเท่ากันมุมที่แสงสะท้อนกลับมาจากการกระจาก

ครู. ใหม่มุมตกลงกระจาก

นักเรียน. มุม กงค

ครู. ทำไม่เราจึงเรียกแสงที่สะท้อนจากการกระจากว่ารังสีสะท้อน เพราะส่วนใหญ่เรียกกัน เช่น
นั้นเราเรียกตามเขา นักเรียนคิดว่า มุมใดที่เรียกว่ามุมสะท้อน

นักเรียน. มุม จงข.

ครู. จากมุมตกลงกระจากและมุมสะท้อน จากการทดลองนักเรียนมีข้อสังเกตอีกอย่างไว้บ้าง

นักเรียน. มุม กงค. เท่ากัน มุม จงข.

ครู. มุมตกลงกระจาก เท่ากัน มุมสะท้อน รังสีศักดิ์ภราท รังสีสะท้อน เส้นปกติ ต้องอยู่ใน

พื้นผิวเรียนอันเดียวกัน เราเรียกว่า พื้นฐานเดียวกัน การเดินทางของแสงสว่างมีลักษณะเป็นเช่นไร

นักเรียน. เป็นเส้นตรง ครับ

ครู. การเดินทางของแสงเป็นเส้นตรงในตัวกลางชนิดเดียวกันนี้ เราสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้ด้วยชุดนักเรียนเรียนแล้วบ้าง

นักเรียน. ยังครับ

ครู. จะต้องใช้ความรู้เดิมแล้วนะ ยกตัวอย่างแสงสว่างที่เดินทางมาให้เราเห็นเป็นเส้นตรงมาให้ครูเห็นสัก 1-2 ตัวอย่าง

นักเรียน. แสงสว่างส่องลอดฟ้าห้อง ประตู หน้าต่าง

ครู. ที่ใดที่นักเรียนเห็นแสงสว่างได้ชัดเจนมากขึ้น

นักเรียน. ที่มีวัน หรือฝุ่นละอองมาก ๆ

ครู. นักเรียนคิดว่าเรื่องนี้น่าสนใจไหม นักเรียนยังไม่เคยทดลอง ครูต้องการถามาให้แน่ใจว่า เป้าใจในเรื่องการสะท้อนของแสงจากเงาแล้วบ้าง นอกจากนักเรียนตั้งข้อสังเกตอะไรได้อีกบ้าง

นักเรียน. กระจายเงาผ่านให้สู่สามารถเห็นแสงสะท้อนและแสงที่ตกรอบได้ชัดเจนกว่าเวลาเกิดแสงสะท้อนจะสะท้อนได้เห็นชัดกว่า

ครู. ที่นักเรียนคิดว่าพอจะเปรียบเทียบกันได้ในที่ที่ไม่มีแสงสว่างมองเห็นแสงสว่างได้ยาก เข่นที่ใดบ้าง

นักเรียน. ที่ในถ้า เอาไฟฉายไปใช้มีได้

ครู. ขอให้นักเรียนทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง คุณสมบัติของกระจายในเรื่องที่เรียนมากให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อทำความเข้าใจอีกครั้งหนึ่งในชั่วโมงต่อไปนะคะ

.....

เรื่อง การสะท้อนของแสงสว่าง (การทดลอง ข้อ 6-8)

ครู. จากชั่วโมงที่แล้ว จะพบว่าการกระจายนี่เป็นตัวกลางที่บ่งแสง ชนิดหนึ่งมีลักษณะ พื้นผิวเรียนสามารถสะท้อนแสงได้ดี ทำให้เกิดมุมดกกรอบ เท่ากับ มุมสะท้อน แสงจะสะท้อนกลับได้หมด จากการทดลอง วันนี้ นักเรียนได้ irony กฎพื้นกรอบฟ้าห้องแล้วสังเกตได้ พล่องไว้บ้าง

- นักเรียน. แสงผ่านไปทางด้านหลังของกระจกเงาไม่ได้
 ครู. ทำไม่แสงสว่างจึงผ่านกระจกเงาไปไม่ได้
- นักเรียน. กระจกเงาเป็นวัตถุที่แสงที่สามารถสะท้อนแสงกลับได้ในทิศทางที่สะท้อนกลับทำให้
 มุมตัดกระแทบ เท่ากับ มุมสะท้อน
- ครู. แสงสว่างเดินทางผ่านแทนสีน้ำเงินและเลนส์เว้าได้หรือไม่
- นักเรียน. ได้ครับ เพราะกระจกเว้าและมนุน เรียบจริงแต่ไม่ได้เป็นกระจกที่บีบแสงแบบกระจกเงา
- ครู. นักเรียนไม่ได้ถามครู ไปอันหนึ่งว่า ตัวกลางที่นำมานะ เช่น กระจกใส กระจกเว้า
 (เลนส์เว้า) กระจกมนุน (เลนส์มนุน) เป็นตัวกลางแสงผ่านไปได้คลื่น เรายังก่อ
 ให้ทุกคนบอกคุณสมบัติสำคัญของภาพที่เกิดบนกระจกเงานะค่ะช่วยกันตอบคำถามและดันหา
 ครู จากการทดลองนี้ดูว่าได้เรื่องใดบ้าง
- นักเรียน. เห็นภาพในกระจกเหมือนวัตถุของจริงหน้ากระจกใช่ไหม
- ครู. ใช่ เราเรียกภาพที่เกิดในกระจกเงานี้ว่าภาพเสริม่อน ลองวัดจุดระยะคู่ว่าภาพที่เห็นอยู่ห่าง
 จากหน้ากระจกเงาเป็นอย่างไร
- นักเรียน. วัดจากวัตถุหน้ากระจกเมื่อกระจก และวัดจากภาพหลังกระจกถึงหน้ากระจก ใช่ไหม
- ครู. นักเรียนสังเกตดูให้ดี นะค่ะ ระยะจากวัตถุถึงหน้ากระจก เรียกว่า ระยะวัตถุ
 ระยะจากหลังกระจกถึงตำแหน่งภาพที่เกิดในกระจก เรียกว่า ระยะภาพลองวัดและบอก
 ลักษณะด้วย
- นักเรียน. ระยะจากวัตถุหน้ากระจก เท่ากับ ระยะจากภาพในกระจกถึงหลังกระจก ใช่หรือไม่
- ครู. ใช่ กระจกเงา จะมี ระยะภาพ เท่ากับ ระยะวัตถุ นักเรียนคิดว่าอะไรที่เป็นคุณสมบัติ
 ของกระจกเงาที่สังเกตเห็นอีกบ้างในการทดลองครั้งนี้
- นักเรียน. อ่านตัวอักษรที่กลับซ้ายเป็นขวาได้ ตัวอักษรธรรมดากลับยกขึ้นด้านขวาในกระจกเงา
- ครู. การเกิดภาพกลับซ้ายเป็นขวา จะเกิดในกระจกเงาเท่านั้นหรือไม่ นอกจากนี้นักเรียน
 คิดว่าคุณสมบัติสำคัญอื่นของกระจกเงามีอะไรอีกบ้าง
- นักเรียน. วัตถุหน้ากระจก จะเท่ากับขนาดของภาพในกระจก ระยะภาพ เท่ากับ ระยะวัตถุ
 วัตถุในภาพจะกลับจากซ้ายไปอยู่ทางขวา
- ครู. นักเรียนคิดว่า นักเรียนสามารถแสดงการทดลองการสะท้อนของแสงสว่างได้จากวัตถุ

อีน ๆ ได้หรือไม่

- นักเรียน. ได้ค่ะ ใช่แฟ่นสังกะสี อาลูมิเนียม นิเกล ฯ
- ครู. นักเรียนคิดว่าทำไม่สำเร็จไม่สำเร็จจากงานมาใช้ในการรวมแสง หรือกระจายแสงเหมือนกับ เลนส์บุน หรือ เลนส์ไว้ นักเรียนทราบไหม
- นักเรียน. กระจากงานจะท่อนแสงได้ดีสะท้อนได้หมด ผ่านกระจากงานไปไม่ได้ กระจากงานรวมแสงสว่างไม่ได้
- ครู. นักเรียนลองคิดคำตอบใหม่นะค่ะว่าวิธีการทดลองเกี่ยวกับเรื่องการสะท้อนของแสงสว่าง ถ้าใช้วัสดุพื้นผิวต่างกันเป็นอย่างไร
- นักเรียน. กระจากงานจะท่อนแสงได้ดีที่สุด ในบรรดาโลหะต่าง ๆ ที่นำมาทดลอง เพราะมีพื้นผิวเรียบมัน วาว เมื่อรับแสงสว่างมาเท่าไหร่จะสะท้อนกลับ ได้ทั้งหมดและเห็นชัดเจนมากแม้แสงเพียงเล็กน้อย
- ครู. การที่เราเห็นภาพต่าง ๆ เท่าของจริงในกระจากงานแต่กลับจากซึ่งข้างเป็นข่าว ในทางวิทยาศาสตร์ เราเรียกภาพที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้ว่า "ปรีศวารากวีไลน์" นักเรียนคิดว่าจะเกิดขึ้นในกระจากนิดอื่น ๆ หรือไม่ ให้นักเรียนลองคิดเบริญเทียบดู ลักษณะแตกต่างและเหมือนกันในเรื่องที่ได้จากการทดลองเพื่อความเข้าใจครบทอบได้บ้าง
- นักเรียน. ภาพที่เกิดจะต้องเกิดจะต้องเป็นภาพเหมือนกับวัตถุที่วางหน้ากระจากใช้ใหม่ ภาพที่เกิดต้องมีขนาดเท่ากับวัตถุของจริง ภาพกลับข้างจากซึ่งข้างเป็นช้ายตรงกันข้าม กับด้านของวัตถุที่วางหน้ากระจากใช้ใหม่
- ครู. ใช่ นักเรียนคิดว่าจะเกิดขึ้นในกระจากนิดอื่น ๆ หรือไม่
- นักเรียน. ไม่เกิด เพราะไม่เห็นแสงสะท้อนกลับมาจาก เลนส์บุน เลนส์ไว้ เมื่อกระจากงานเมื่อส่องด้วยไฟฉาย ทำไม่ต้องนำมาเปรียบเทียบกันด้วย
- ครู. นักเรียนคิดว่าทำไม่สำเร็จต้องนำกระจากนิดอื่นมาเบริญเทียบการสะท้อนของแสงสว่างด้วย
- นักเรียน. เพื่อทดลองดูการเดินทางของแสงและเกิดการสะท้อนหรือไม่สะท้อนจากกระจากเหล่านี้ใช้ใหม่
- ครู. การสะท้อนกลับของแสงสว่างจะเกิดขึ้นในกระจากที่เป็นอย่างไร
- นักเรียน. กระจากที่มีผิวเรียบ มัน วาว และเป็นวัตถุที่ไม่ยอมให้แสงผ่านได้เท่านั้น วัตถุ มีผิวเรียบมากเท่าใดจะสะท้อนแสงได้มากขึ้นเท่านั้น

- ครู. นักเรียนคิดว่าภาพที่เราเห็นเป็นเพรษตามาเรียนภาพในกระจกรือเกิดจากภาพใน
ในกระจกสะท้อนมาเข้าสู่ตาเรา
- นักเรียน. เพรษภาพจากกระจกสะท้อนมาเข้าสู่ตาเรา
- ครู. นักเรียนลองคิดว่าในชีวิตประจำวันของเรานั้นเราไม่เคยใช้การสะท้อนของแสงมาใช้
ประโยชน์อะไรได้บ้าง จากเครื่องมือที่คุณนำมาให้ นอกจากนี้ให้นักเรียนสังเกตราย
ละเอียด ลองเปรยนเทียบดูว่าถ้าใช้วัตถุอย่างอื่นที่ไม่ใช่กระจกเงาผลจะเป็นเช่นไร
- นักเรียน. กระจกเงาใช้ได้ดี เพราะหาง่าย ใช้ได้สะดวกที่สุดเมื่อต้องการให้แสงสะท้อนกลับให้มาก
ที่สุด เห็นได้ชัดเจน ในระดับต่าง ๆ และมีรูปร่างขนาดเท่ากับวัตถุที่เป็นจริงมากที่สุด
- ครู. ให้นักเรียนลองสรุปเรื่องที่เรียนมาทั้งหมด และทำความเข้าใจในเรื่องการสะท้อนของ
แสงสว่างบนวัตถุพื้นผิวมันเรียบ ที่เรา尼ยมนำมาใช้ และสังเกตดูว่ามีจุดนั้น ในชีวิต
ประจำวันนักเรียนนำวิธีการกระจกสะท้อนแสงเหล่านี้ไปทำอะไรได้มั้ง ลงในรายงานสรุป
ผลการทดลองนะครับ
-

การสอนแบบสืบสวนสอบสวน

วันที่ 8-9 . 15-16 กุมภาพันธ์ 2531 เวลา 14.15-15.15 น.

เรื่อง การหัดเหยื่อแสงสว่าง

- ครู. จากการที่นักเรียนเรียนเรื่องการสะท้อนของแสงสว่างที่เกิดจากวัตถุทึบแสงผิวพื้นเรียนมาแล้ว การทดลองในเรื่องนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องการเดินทางของแสงเมื่อเดินทางผ่านตัวกลางได้ดียิ่งขึ้น นักเรียนช่วยกันแยกวัตถุที่ให้มาเป็นพวก ๆ โดยคุณจาก การเดินทางผ่านของแสงสว่าง ให้ได้ 3 พวกด้วยกัน
1. แสงเดินทางผ่านไปได้หมด   2. แสงเดินทางผ่านไปได้บางส่วน
3. แสงเดินทางผ่านไปไม่ได้เลย   ให้ยกตัวอย่างวัตถุที่มีลักษณะต่าง ๆ
- นักเรียน. ตัวอย่างวัตถุที่แสงเดินทางผ่านไปได้หมด เช่น อากาศ น้ำ แก้วใส แผ่นพลาสติกใส เลนส์บัน เลนส์ไวร่า
- ตัวอย่างวัตถุที่แสงเดินทางผ่านไปได้บ้างแต่ไม่ใช่ทั้งหมด เช่น กระดาษห่อปุ๋ย กระดาษลอกลาย กระบอกฟ้า
- ตัวอย่างวัตถุที่แสงไม่สามารถเดินทางผ่านได้ เช่น แผ่นไม้ กระดาษขาวหนา กระজองเงา แผ่นสังกะสี ดินสอ สมุด หนังสือ ฯ
- ครู. ลักษณะที่แสงเดินทางผ่านวัตถุได้หมด เราเรียกตัวกลางชนิดนี้ว่า ตัวกลางไปร์งใส ลักษณะที่แสงเดินทางผ่านวัตถุไปได้มีบ้าง เราเรียกวัตถุนั้นว่าเป็น ตัวกลางไปร์งแสง ลักษณะที่แสงเดินทางผ่านวัตถุนั้นไปไม่ได้ เราเรียกวัตถุนั้นว่า เป็นวัตถุ ทึบแสง ลักษณะเด่นอื่น ๆ ของตัวกลางเหล่านี้นักเรียนพอกจะทราบอีกใหม่
- นักเรียน.. ตัวกลางไปร์งใส เราคงเห็นแหล่งกำเนิดแสงที่กันด้วยวัตถุชนิดนี้อย่างชัดเจน ตัวกลางไปร์งแสง เราไม่สามารถเห็นแหล่งกำเนิดแสงที่ถูกกันด้วยวัตถุชนิดนี้ได้ จะเห็นเพียงแสงสว่างที่ลอดผ่านมาได้เท่านั้น
- ตัวกลางทึบแสง เราจะมองไม่เห็นแสงสว่างลอดออกมายากหลังกำเนิดแสงและกันแสงและบังกีดเจางบั้นหลังวัตถุทึบแสงที่นำไปกันกลางด้วย ลักษณะของเรามีรูปร่างเหมือนวัตถุที่มากันกลางด้วย ขนาดของเรามากครั้งใหญ่กว่าขนาดวัตถุที่กันกลางนั้น แต่บางครั้งเล็กกว่า
- ครู. นักเรียนสังเกตการเกิดมาเหล่านี้ได้อย่างไร

- นักเรียน. การเกิดเงาในเวลากลางวัน ถ้าดวงอาทิตย์ ส่องตรงหัวเรา หรือเที่ยงวัน เงาของคนเรา ที่เกิดเมื่อยกกลางแจ้งจะมีขนาดสั้นที่สุด แต่ถ้าเป็นตอนเช้า หรือบ่าย ๆ แสงอาทิตย์ ส่องทำให้เงาที่เกิดมีลักษณะตอกว่าขนาดคนปกติได้ด้วย
- ครู. นักเรียนคิดว่าในเรื่องความหนาแน่นของเนื้อรักตุ้มที่แยกออกจากเป็น 3 พากนี้ พากใด หนาแน่นมากที่สุด
- นักเรียน. ตัวกลางทึบแสง มีความหนาแน่นมากที่สุด ตัวกลางไปร์งแสงหนาแน่นไม่มากนัก
- ครู. ตัวกลางไปร์งใส มีความหนาแน่นน้อยที่สุด
- นักเรียน. ความหนาแน่นของรักตุ้ม ในที่นี่ หมายถึง อะไรมากที่สุด ใจกลางวิทยาศาสตร์ โครงสร้างบ้าน
- ครู. ความหนาแน่นของรักตุ้ม ใช่ไหม ความหนาของเนื้อรักตุ้มที่มากน้อยเพียงใด
- นักเรียน. ความหนาแน่นของรักตุ้ม หมายถึงความหนาแน่นของไม้เลกูลของตัวกลาง ซึ่งความหมาย ของคำว่า รักตุ้มความหนาแน่นมาก หมายถึง การที่รักตุ้มนั้น มีไม้เลกูล มากจับตัวกัน หนาแน่นเพียงใดด้วย ในตัวกลางชนิดเดียวกัน ก็อาจมีความหนาแน่นต่างกันได้ เช่น อากาศร้อน กับอากาศเย็น บริเวณพื้นโลก นักเรียนคิดว่า บริเวณอากาศร้อนหรือ เย็นที่มีความหนาแน่นของอากาศถูกกว่า
- นักเรียน. บริเวณอากาศเย็นครับ เพราะอากาศเย็นจะทำให้อากาศบริเวณนั้นจับตัวกันหนาแน่น มากกว่าบริเวณที่มีอากาศร้อน
- ครู. นักเรียนสังเกตและให้เหตุผลในเรื่องนี้จากความรู้เดิมพร้อมยกตัวอย่างประกอบให้ทราบ ด้วย
- นักเรียน. การเกิดครันไฟโดยขึ้นไปในอากาศ การเกิดลมบก ลมหายใจ ๆ เมื่อแสงสว่างผ่านตัวกลางต่างชนิดกัน จะเกิดการหักเหของแสงสว่างขึ้น สำแสงสว่าง เดินทางจากแหล่งกำเนิดแสง ผ่านตัวกลางที่มีความหนาแน่นมากไปหาตัวกลางที่มีความ หนาแน่นน้อย รังสีแสงจะเกิดการหักเหบนออกไปจากเส้นปกติ การทดลองในครั้งนี้ จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการทดลองแบบสั้น ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเห็นเรื่องการเดินทาง ของแสงสว่างเมื่อเกิดการหักเห
- นักเรียนเห็นอะไรบ้าง ไหนโครงร่างมองไม่เห็นอะไรเลย เจ้าเห็นแล้ว การทดลองนี้อาจ ง่าย ๆ และสั้น เธออาจสังเกตไม่เห็น ให้ทดลองดูได้ใหม่จากปัจจุบันการทดลองข้อที่ 1-2 ในเรื่อง การหักเหของแสงสว่าง

- นักเรียน. ทำไม่ดินสอจึงเบี้ยวในน้ำ
 ครู. เบี้ยวทำไม้ ดินสอจึงเบี้ยวในน้ำ ไม่ดีนั้น คุณจะเปลี่ยนใหม่ได้ไหม
- นักเรียน. ได้ครับ
 ครู. ใจจะลองเปลี่ยนดูบ้าง
- นักเรียน. พยายศรับ ทำไม่ดินสอในแก้วน้ำจึงໄตขึ้น
 ครู. ใจรังเกตได้ เวลาตามจะได้นำไปดึงทุษฎี ใจจะตามอีก
- นักเรียน. น้ำมีไม่เลกุลไม่เท่ากันกับดินสอ จึงมีแรงดูดกันได้ใช่ไหม
 ครู. สังเกตอะไรได้อีก ที่ตอนมายังไม่อญี่ในเรื่องที่กำลังพูด ขอให้พยายามตามอีก
- นักเรียน. ดินสอที่เห็นในแก้วน้ำ ดินสอที่เห็นในน้ำกับข้างบนใหญ่ไม่เท่ากัน ใช่ไหม
 ครู. ใช่ไหม
- นักเรียน. ใช่
 ครู. ใช่ นักเรียนตอบเองก็ได้ มีอะไรอีก
- นักเรียน. ทำไม่ดินสอในน้ำจึงใหญ่กว่า
 ครู. ทำไม่ดินสอในน้ำจึงใหญ่กว่าดินสอที่ไม่อญี่ในน้ำในแก้วเดียวกันนี้
- นักเรียน. เพราะเราสองเห็นวัตถุได้ด้วยตาเรา แสงสว่างทำให้เราสองเห็น
 ครู. เมื่อแสงสว่างเดินทางผ่านตัวกลางต่างชนิดกันจะเกิดการหักเบี้ยวได้ การที่ดินสอในแก้ว
 น้ำเปล่าเห็นเป็นเส้นตรงไม่มีขนาดต่างกันที่เราเห็นเช่นนี้ เป็นเพราะเหตุใด
- นักเรียน. วัตถุชนิดเดียวกัน แสงจากวัตถุสุสหท้อนเข้าสู่ตาเรา
 ครู. เช้อมองเห็นวัตถุได้ เพราะแสงจากวัตถุสุสหท้อนเข้าสู่ตาเรือเป็นเพียงตาเรือวิ่งไป
 หาแสงจากวัตถุ
- นักเรียน. แสงจากวัตถุวิ่งเข้าหาตาเราค่ะ
 ครู. นักเรียนแน่ใจไหมว่าเห็นดินสอในน้ำมีแห่งไตขึ้นกว่าเดิม
- นักเรียน. แน่ใจ
 ครู. นักเรียนทราบไหมว่าแสงหักเหได้ ในตัวกลางต่างชนิดกันหรือชนิดเดียวกัน
- นักเรียน. แสงหักเหได้มีผ่านตัวกลางต่างชนิดกัน
 ครู. ตัวกลางในที่นี้นักเรียนคิดว่าคือตัวกลางชนิดใดบ้างที่แสงจากดินสอเดินทางผ่าน
 มากกว่าจะมาถึงตาเรา

นักเรียน. น้า อาทิต แก้ว

ครู. นักเรียนทราบแล้วยังว่าตัวกล่างทั้งหมดนี้มีความหนาแน่นต่างกันหรือเท่ากัน

นักเรียน. ต่างกันค่ะ

ครู. ใครเห็นด้วยว่าตัวกล่างที่แสงเดินทางผ่านมาอย่างดาวเรา มีความหนาแน่นต่างกันบ้าง

นักเรียน. (ส่วนมากเห็นด้วย ถ้ายังไม่เข้าใจครู ต้องพนทวนเรื่องความหนาแน่นให้เข้าใจกันให้ถูกต้อง)

ครู. นักเรียนจะเห็นได้ว่าจากแผนภาพการทดลองที่สมมติเขียนขึ้นนี้เมื่อแสงเดินทางจากบริเวณที่มีความหนาแน่นน้อยไปหาความหนาแน่นตัวกล่างที่หนาแน่นกว่าจะทำให้แสงเดินทางหักเหเป็นอย่างไร

นักเรียน. แสงเดินทางจากตัวกล่างที่มีความหนาแน่นน้อยไปยังวัตถุที่มีความหนาแน่นมากแสง

นักเรียน. จะเดินทางเบนเข้าหาเส้นปักติ

ครู. ทำไม่นักเรียนจึงตอบได้

นักเรียน. ดูจากรูปภาพ ในบัตรางการทดลอง

ครู. นักเรียนสรุปได้อย่างไรบ้าง

นักเรียน. ถ้าแสดงเดินทางผ่านตัวกล่างต่างชนิดกันแล้วแสงจะหักเห เบนเข้าหาหรือออกจากเส้นปักติได้ แสงที่หักเหเข้าสู่ด้านเราทำให้เราเห็นวัตถุซึ่งเดียวกันคงอยู่ได้ ในตัวกล่างที่แสงผ่านต่างชนิดกัน

ครู. เขาสรุปพอใช้ได้แล้ว ถ้าแสงเดินทางผ่านจากตัวกล่างไปร่องกว่าไปที่ทึบกว่าแสงไม่หักเหใช่ไหม

นักเรียน. ไม่ถูกต้อง

ครู. ทำไม่จึงการหักเหทำให้มุมตัดกระแทบไม่เท่ากับมุมสะท้อน ใจรถล้อได้

นักเรียน. เพราะแสงสว่างเดินทางผ่านตัวกล่างมีความหนาแน่นต่างกัน

ครู. ความคิดได้ถูกต้องกว่ากัน ให้นักเรียนนำไปคิดและลองศึกษาสรุปดู ในช่วงไม่งักจะได้เข้าใจดีขึ้นค่ะ

.....

การหักเหของแสงสว่าง (ชั้วโมงที่ 2 เริ่มการทดลองความแผนการทดลองตามบัตรงานข้อที่ 3-5)

- ครู. จากที่นักเรียนทราบแล้วว่า ถ้าแสงสว่างเดินทางผ่านวัตถุตัวกลางที่มีความหนาแน่นต่างกัน แม้แสงจะเดินทางบนอุดจาก หรือเข้าหาสันปิดได้ จากที่ทดลอง ผิวน้ำสีดำที่ส่องไฟฉายผ่านลงไปสามารถสะท้อนแสงได้หรือไม่
- นักเรียน. ได้ครับ เพราะน้ำสีดำสะท้อนแสงได้
- ครู. นักเรียนสังเกต เห็นอะไรอีกบ้าง
- นักเรียน. ขนาดไฟฉายที่มองเห็นคุณกว่าที่ควรจะเป็น ไม่สามารถทะลุลงไปในก้นแก้วน้ำ
- ครู. นักเรียนคิดว่า ต่างกันอย่างไรเมื่อส่องไฟฉายไปตรงกันพื้นผิวน้ำให้เปรียบเทียบดู
- นักเรียน. แสงไฟฉายส่องผ่านน้ำมันพื้นผิวได้ในแนวเส้นตรง แต่ส่องไฟฉายจากอากาศเข้าไปในน้ำ แสงต้องผ่านตัวกลาง 2 ชนิดมีความหนาแน่นต่างกันทำให้การเห็นแสงไฟฉายในน้ำมีระดับตื้นขึ้นกว่าเดิม
- ครู. นักเรียนคิดว่าการที่แสงเดินทางผ่านวัตถุตัวกลางมีความหนาแน่นต่างกันเกิดแสงสว่างหักเห ได้และการที่เป็นวัตถุชนิดเดียวกันแสงเดินทางผ่านลักษณะแสงเดินทางเป็นอย่างไร
- นักเรียน. เดินทางเป็นเส้นตรง เพราะแสงสว่างเดินทางผ่านตัวกลางชนิดเดียวกันคือ พื้นผิวน้ำสีดำ
- ครู. การที่แสงเดินทางเป็นเส้นตรงต้องเดินทางในตัวกลางชนิดเดียวกัน คำว่า ชนิดเดียวกัน หมายถึงอะไร
- นักเรียน. อากาศกับน้ำ
- ครู. บังไม่เข้าใจคำถาม อย่างให้นักเรียนแยกให้ออกก่อน ตัวกลางใจที่เราเรียกว่า ตัวกลางชนิดเดียวกัน หรือตัวกลางใดที่เรียกว่า ตัวกลางต่างชนิดกัน
- นักเรียน. อากาศ กับน้ำเป็นตัวกลางไปร่วงใส เป็นตัวกลางชนิดเดียวกัน
- ครู. อากาศ เป็นตัวกลางไปร่วงใส น้ำเป็นตัวกลางไปร่วงใสด้วย ทำไมแสงจึงเดินทางในตัวกลาง ส่องอย่างนี้ได้ไม่เป็นเส้นตรง
- นักเรียน. อากาศ กับน้ำ มีความหนาแน่นต่างกัน น้ำคือ ไม่เลกุลงจากอากาศและน้ำ มีความหนาแน่นต่างกัน แสงที่เดินทางผ่านในตัวกลางทึ่งสองอย่างนี้จึงหักเหได้
- ครู. ตัวกลางชนิดเดียวกันกับตัวกลางชนิดต่างกัน นักเรียนคงเข้าใจและตัวกลางอย่างเดียวกัน มีในการทดลองนี้หมายความว่าอย่างไร

- นักเรียน. ตัวกลางอย่างเดียวกัน หมายถึง อาการที่ต้องเป็นอาการเหมือนกัน เป็นน้ำดองเป็นน้ำ
เหมือนกันใช่ไหม
- ครู. ใช่ บุมที่แสงเดินทางระหว่างตัวกลางอย่างเดียวกันมีลักษณะเป็นเช่นไร ยกตัวอย่างการ
ทดลอง
- นักเรียน. เป็นเส้นตรง เป็นมุมตัดกระหบและมุมสะท้อน
- ครู. มุมที่แสงส่องทำกับวัสดุในอากาศ เท่ากัน เพราะแสงเดินทางผ่านวัสดุอุ่นเย้ายวนกัน เช่น
อากาศ ไปยังอากาศ นักเรียนคิดว่า ตัวกลางชนิดเดียวกัน คือ น้ำและอากาศ ทำให้แสง
เดินทางเป็นอย่างไร
- นักเรียน. แสงเกิดการหักเหได้ เพราะน้ำและอากาศมีความหนาแน่นต่างกัน แสงส่องเดินทางไม่
เป็นเส้นตรง
- ครู. เมื่อเราเห็นวัสดุไม่เป็นเส้นตรงหมายความว่า แสงเดินทางสะท้อนมหาศาลเราเป็นอย่างไร
- นักเรียน. แสงส่องเดินทางมาเข้าตาเราได้ไม่เท่ากัน เพราะเกิดการหักเหระหว่างตัวกลางที่ต่างชนิด
กัน ใช่หรือไม่
- ครู. ใช่ นักเรียนทราบได้อย่างไรว่าแสงส่องเดินทางจากตัวกลางมีความหนาแน่นน้อยกว่า
ไปยังตัวกลางที่มีความหนาแน่นมากกว่า แสงจะเดินทางเบนเข้าหาหรือออกจาเส้นปกติ
- นักเรียน. แสงส่องเดินทางเบนเข้าหาเส้นปกติทำให้เกิดมุมหักเหน้อยกว่ามุมตัดกระหบ ครูได้จาก
แผนภาพที่แสดงไว้ในบัตรงานการทดลอง
- ครู. นักเรียนคิดว่าทำไม่ยุ่งทึ้งสองนี้ไม่เท่ากัน
- นักเรียน. เพราะบุมทึ้งสองที่ลากกันเส้นปกติไม่เท่ากัน
- ครู. ในชั่วโมงนี้นักเรียนจะเห็นได้ว่าเมื่อเชื่อมวัสดุชนิดเดียวกันเมื่อแสงส่องเดินทางผ่าน
ในที่มีความหนาแน่นต่างกันแล้วแสงส่องเดินทางจะเกิดการหักเหขึ้นได้ โดยเฉพาะการทดลองที่
นำมาให้ทดลองครั้งนี้เป็นตัวกลางชนิดใด
- นักเรียน. ตัวกลางไปร์งไส. ไปร์งแสงไฟไหม
- ครู. ตัวกลางไปร์งไสหรือไปร์งแสงนักเรียนลองยกตัวอย่างดู
- นักเรียน. กระดาษแก้วไส กระจากฝ้า กระดาษลอกลาย กระจากไส น้ำ อากาศ ฯ
- ครู. ใช่ แสงส่องจากไฟฉายที่ส่องผ่านวัสดุไปร์งไสได้ เมื่อวัสดุทึ้งสองชนิดนั้นมี ความหนา
แน่นต่างกัน แสงส่องจะเกิดการหักเหขึ้นได้แต่ถ้านักเรียนดูการทดลองนี้แล้วพบว่า

- กระจกใส ๆ เช่นกระจากนูน กระจกเร้ามีลักษณะ เช่นไร ให้นักเรียนสังเกตดู
 นักเรียน. เล่นสนุน เป็นตัวกลาง ไปร่วมใส เล่นส์เร้าเป็นตัวกลางไปร่วมใสด้วย
 ครู. นอกเหนือที่ทำไว้ เล่นสนุนและเล่นส์เร้าจึงสามารถทำให้แสงสว่าง หักเห ได้
 นักเรียน. ขอบนอกของเล่นสนุนหนา ตรงกลางบางกว่า แสงเดินทางผ่านที่มีความหนาแน่น
 ต่างกันจึงหักเหได้
 ครู. แล้วเล่นสนุนต่างกับเล่นส์เร้าย่างไร
 นักเรียน. เล่นส์เร้า ขอบนอกจะบาง ตรงกลางเล่นสนุนหนากว่า แสงหักเหได้เมื่อผ่านเล่นส์ทั้งสอง
 ชนิดนี้
 ครู. เมื่อนักเรียนทราบว่าหากนำเอกสารกระจกใสที่มีเนื้อเรียนสมำเสມอันวางกันการเดินทาง
 ของแสงสว่างจะสามารถเห็นแสงสว่างเป็นแนวเส้นตรงในด้านตรงกันข้ามลักษณะของแสง
 ที่ปรากฏวิลักษณ์เป็นอย่างไร
 นักเรียน. เป็นแสงสว่างมีขนาดแสงที่เห็นเท่ากันกับหน้ากระบอกไฟฉายที่ส่องผ่านกระจนัน
 ครู. แสดงให้เห็นว่าอย่างไร
 นักเรียน. แสงสว่างเดินทางผ่านตัวกลางที่มีความหนาแน่นสมำเสມอันแสงจะเดินทางผ่านไปเป็น
 เส้นตรง ลงทะเบียนเข้าสู่ตาเราในแนวเส้นตรงด้วย ภาพที่เกิด จะเหมือนกันกับวัตถุที่ทำให้
 เกิดแสงนั้น
 ครู. นักเรียนเห็นการเกิดภาพจากเล่นสนุนเป็นอย่างไร
 นักเรียน. เล่นสนุนรวมแสงมาไว้ที่จุดเดียวกัน จะเห็นแสงสว่างที่ไฟฉายส่องผ่านมีขนาดเล็ก และ
 รวมกันที่จุด ๆ เดียวกัน ถ้าทดลองนำกระดาษแผ่นบาง ๆ มาวางไว้หน้าจะเห็นชัดเจน
 ยิ่งขึ้น
 ครู. เล่นส์เร้ามีลักษณะการเห็นแสงสว่างอย่างไร
 นักเรียน. เล่นส์เร้าทำให้แสงสว่างกระจายออกไปมากกว่าเดิม
 ครู. นักเรียนคิดว่าในการที่เราต้องใช้คิวบ์บูป ในการช่วยในการทดลองเรื่องแสงสว่างครั้งนี้
 เพื่ออะไร
 นักเรียน. เพื่อให้กล้องมีด้ามขึ้น เพื่อให้มองเห็นแสงได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ใช่ไหม
 ครู. ครูไม่ขอตอบนะครับ ข้อนี้ ให้นักเรียน ลองคิดว่าการที่เราส่องดูภาพต่าง ๆ ด้วยเล่นสนุน
 เพื่ออะไรได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะเหตุใด

- นักเรียน. เพราะแสงสว่างที่ผ่านมาจากการหักเหได้
ครู. นักเรียนคิดว่าการที่เรามองเห็นภาพได้โดยที่เราไม่ได้อยู่ในสถานที่นั้น เป็นเพราะเหตุใด
ในเรื่องการเกิดภาพของตาเราอาศัยอะไรเป็นหลักการมองเห็น
- นักเรียน. แสงสว่างเดินทางผ่านอากาศที่มีความหนาแน่นต่างกันทำให้เกิดการหักเหของแสงสว่าง
มาเข้าสู่ตาเราทำให้เราเห็นภาพที่ผิดจากคำแห่งจริง ใช่ไหม
- ครู. ใช่ การเห็นภาพของตาในที่มีอากาศร้อนจัดในทะเลทราย ใช้หลักการที่แสงเดินทางหักเห
เกิดภาพปรากฏขึ้นจริง ๆ แล้วนักเรียนคิดว่าแสงสว่างมีคุณสมบัติอย่างไร
- นักเรียน. แสงสว่างเดินทางผ่านดักรถที่มีความหนาแน่นต่างกันแสงสว่างจะหักเหได้
ครู. นักเรียนคิดว่ามีสิ่งอื่นที่เกี่ยวกับการหักเหของแสงสว่างอีกหรือไม่ เรานำไปใช้ท่าอะไรได้มั้ย
- นักเรียน. เล่นสีนำมาย้อมอันน้ำ สำหรับคนสายตาสั้น และยาได้ ใช้ในการทาป้ายได้ ใช้เป็น
เลนส์ขยาย ส่องดูสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ไกล หรือมีขนาดเล็กได้ด้วย โดยใช้การหักเหของ
แสงสว่างเมื่อเดินทางผ่านดักรถที่มีความหนาแน่นต่างกัน
- ครู. ขอให้นักเรียนพนทวนความรู้ที่ได้ในชั่วโมงนี้แล้ว มาใหม่ สรุปเป็นคุณสมบัติของ
แสงสว่าง เพื่อความเข้าใจที่ดี และเตรียมตัวสำหรับความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมาทั้งหมดใน
ชั่วโมงต่อไป นักเรียนมีข้อสงสัยใดอึกให้สอบถามกันได้เพื่อความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับเรื่องนี้
กล่าวให้ทุกคนโชคดี เพื่อทำการทดสอบในวันพรุ่งนี้นะครับ